

Predloga za posojilo Španiji poražena v senatu; Franko pa bo dobil trgovinsko posojilo

WASHINGTON, 27. aprila—Senat je danes porazil predloga, da se fašistični vladi generala Franca v Španiji pomoč v okviru Marshallovega načrta v znesku \$50,000,000.

Klub porazu pa je Franko imel v senatu 35 glasov. V teku debat so senatorji podarjali "odlike" in "zasluge" fašističnega diktatorja, obenem pa ga ob sodili kot diktatorja, ki je prišel na oblast potom sile in pomočjo Hitlerja in Mussoliniha.

Proti predlogu je glasovalo 42 senatorjev, za predloga pa 35. Posojilo Španiji bi bilo vključeno v splošno predlogo za pomoč delželam Marshallovega načrta. Za te namene je bila predlagana ukupna vstopa od \$3,372,450,000. Državni tajnik Dean Acheson je sicer bil proti pomoči Francu v obliku Marshallovega plana, ker da predloga škoduje pojmovanju demokracije v zapadni Evropi. Toda obenem je zagotovil senatoru, da se to zadevo lahko uredi na drugačen način, ne da bi se brez potrebe izpostavilo Zedinjenje države kritikam zunanjih dežel. Rekel je, da Trumanova administracija ne bi gledala neprijazno na posojilo, ki bi ga fašistični Španiji odobrila. Izvozno-uvozna banka.

Ohiojski senator Robert A. Taft je glasoval za pomoč Francu. Rekel je, da če že vlada našava posoditi Španiji denar, je boljše, da se to posojilo vključi v predlog.

"To bi bil prijateljski akt našim državam z zdravo ekonomijo. Osebno bi želel, da bi Španija bila na naši strani," je rekel Taft.

Drugi ohiojski senator, John W. Bricker, pa se je zoperstavil predlogi vsled ideooloških in ekonomskih vzrokov. Rekel je, da Španija ni nič bolj "demokratična" dežela od Sovjetske zveze."

Predlog za \$100,000,000 posojila fašistični Španiji sta predložila senatorji Owen Brewster in Pat McCarran. McCarran je postal posebno navdušen za diktatorja Franca, ko je z njim govoril lani v avgustu ob priliku srečanja številka za nabavo pravega časa pa je: GReenwich 1-1212.

40-letnica društva

Društvo Lipa št. 129 SNPJ bo jutri zvečer obhajalo svojo

40-letnico obstoja z veliko plesno veselico v Slov. nar. domu

na St. Clair Ave. Plesažljivo bo

kratkočas Johnny Vadnalov

orkester, v prizidku bodo pa iz

vrstne kuharice in pridni nata-

karji postregli z vsakovrstnimi

najboljšimi okrepili. Društvo se

pripravilo priporoča članstvu u

SNPJ in vsemu občinstvu za

obilno udeležbo, ker zabave bo

za vse posetnike dovolj.

Iz bolnišnice

Iz Marymount bolnišnice se

je vrnila na svoj dom poznanata

Mrs. Stefanič Mahnič iz 10306

Reno Ave., kjer se še vedno na-

haja pod zdravniško oskrbo,

kakor tudi njen soprog Frank,

ki je na bolniški postelji že ne-

kaj mesecev. Zahvaljujeta se

za obiske, darila, cvetlice in

voščilne kartice. Prijatelji so

vabljeni, da ju obiščejo na do-

mu, mi jima pa želimo, da bi se

jima ljubo zdravje čim prej

povrnilo!

Prememba časa

Ne pozabite, da se bo čas po-

maknil naprej za eno uro v ne-

deljo zjutraj ob dveh. Torej, da

ne boste v ponedeljek zamudili

delo, naravnava vaše ure že v

sobotu zvečer, predno greste k

počitku za eno uro naprej.

Ples vsako soboto

V prostorih Ludwig's Barn na 20160 Lindberg Ave. se vrši vsako soboto plesna zabava, za katero igra izvrstna domača godba. Postrežba je pravovrsta v vseh oziroma. Franko, da je v Španiji upo-

PAPEŽ PRAVI, DA JE TRGOVINA V JAVNIH ROKAH NE-KRŠANSKA

VATIKAN, 27. aprila.—Papež Pij XII. je danes izjavil, da koncentracija trgovine v javnih rokah nasprotuje "kršansku pojmovanju socialne ekonomije." Papež je očvidno obsojal komunistično trgovino. Z druge strani pa je branil zasebne podjetnike in svobodno trgovino, kakšna obstaja pod kapitalističnim sistemom.

Sv. oče je izjave podal delegatom Svetovnega kongresa trgovinskih zbornic, katera pa je posvaril, naj ne bodo preveč ambiciozni in si stalno kopijoči več in več denarja.

BORBA PROTI NEPISMESTVU V BOLGARIJI

SOFIA, 27. aprila.—Bolgarsko prosvetno ministrstvo je danes sprožilo kampanjo, kateri cilj je, da se odpravi nepismenos v Bolgariji. V teku kampanje se bo naučilo čitati in pisati 60,000 nepismenih, med tem ko se bo za nadaljnih 15 tisoč državljanov zvišalo splošno izobrazbo.

Poroča

Jutri se bosta poročila v cerkvi sv. Vida Miss Joan A. Tramte, hčerka Mr. in Mrs. John Tramte, ter Mr. Raymond L. Skocaj, sin Mr. in Mrs. Joseph Skocaj iz 1034 E. 171 St.

Poroka bo ob 10. uri zjutraj.

Novoporocenečem čestitamo in

jima želimo vse najboljše v zakonskem življenju!

Delo na fornezih

Slovenec Joe Ahlin iz 613 E. 99 St. se priporoča gospodarjem za razna kleparska dela ali za popravila na fornezih. Inštalira tudi nove forneze in naprave za umetno prezračenje. Delo je vedno pravovrsto po zmernih cenah. Nove forneze inštalira na lahka odpalčila. Poklicite ga za proračune.

Plesna veselica

Euclidski veterani priredijo plesno veselico v soboto, 29. aprila v AJC na Recher Ave. Igral bo Joe Lasicky orkester in dobra zabava se obeta vsem.

Rogge in Zilliacus podala izjavo o stanju v Jugoslaviji

NEW YORK (YIC), 25. aprila—V skupni izjavi, ki je bila objavljena danes, sta podpredsednik ameriške Progresivne stranke O. John Rogge in znani angleški javni delavec Koni Zilliacus izjavila, da je izgradnja socializma v Jugoslaviji storila na oba velik vtič.

Rogge in Zilliacus sta pristavila, da po njunem prepričanju Jugoslavija s svojo borbo za izvrstne kuharice in pridni natakarji postregli z vsakovrstnimi najboljšimi okrepili. Društvo se pripravilo priporoča članstvu u SNPJ in vsemu občinstvu za obilno udeležbo, ker zabave bo za vse posetnike dovolj.

Iz bolnišnice

Iz Marymount bolnišnice se je vrnila na svoj dom poznanata Mrs. Stefanič Mahnič iz 10306 Reno Ave., kjer se še vedno na-

haja pod zdravniško oskrbo,

kakor tudi njen soprog Frank,

ki je na bolniški postelji že ne-

kaj mesecev. Zahvaljujeta se

za obiske, darila, cvetlice in

voščilne kartice. Prijatelji so

vabljeni, da ju obiščejo na do-

mu, mi jima pa želimo, da bi se

jima ljubo zdravje čim prej

povrnilo!

Prememba časa

Ne pozabite, da se bo čas po-maknil naprej za eno uro v ne-deljo zjutraj ob dveh. Torej, da ne boste v ponedeljek zamudili delo, naravnava vaše ure že v soboto zvečer, predno greste k počitku za eno uro naprej.

Iz bolnišnice

Iz Marymount bolnišnice se je vrnila na svoj dom poznanata Mrs. Stefanič Mahnič iz 10306 Reno Ave., kjer se še vedno na-

haja pod zdravniško oskrbo,

kakor tudi njen soprog Frank,

ki je na bolniški postelji že ne-

kaj mesecev. Zahvaljujeta se

za obiske, darila, cvetlice in

voščilne kartice. Prijatelji so

vabljeni, da ju obiščejo na do-

mu, mi jima pa želimo, da bi se

jima ljubo zdravje čim prej

povrnilo!

Ples vsako soboto

V prostorih Ludwig's Barn na 20160 Lindberg Ave. se vrši vsako soboto plesna zabava, za katero igra izvrstna domača godba. Postrežba je pravovrsta v vseh oziroma. Franko, da je v Španiji upo-

VOJAK, KI SE JE NA ELBI SESTAL Z RUSI, JE ZA SPRAVO

BERLIN, 25. aprila.—Pred petimi leti so se ameriški vojaki sestali z rusimi na nemški reki Elbi. Danes ob priliki 5. obletnice tega zgodovinskega sestanka na Elbi, so pozabljene vse obljube o trajnem priateljstvu med dvema največjima silama sveta.

Na sestanku pa ni pozabil eden od šestih ameriških vojakov, ki so polni vudušenja zarađi skupne zmage nad nacistično Nemčijo segli v roke ruskim vojakom na obali Elbe. Vojak, Joseph P. Polowsky iz Chicago, je objavil apel za spravo in obnovo priateljstva, ki je vezalo v vojni letih Zedinjene države in Sovjetsko zvezo. V svojem apelu je rekel:

"Čas je prišel za vse narode, da potrdijo slovesno prisego na Elbi. Vsled tega se priključujem pozivu na države za novo rojstvo sprave in priateljstva, tako da bi prisega na s krivo natopljeni zgodovinski zemlji pri reki Elbi ne bila storjena zaman."

Odprtja gostilne

Jutri se vrši velika odprtja gostilne Euclid Tavern, katera sta prevzela pozna Vic Tomazie in Joe Kozar. Gostilna se nahaja na 595 E. 185 St. Ob tej priliki se bo serviralo okusno kokoško večerje in druge dobre, za plesažljive bo pa na razpolago Ray Modic orkester. Lastnika se priporočata priateljem in znancem za obisk.

Himen

Jutri popoldno točno ob 1. uri se v trgovini Mandel Hardware, 15704 Waterloo Rd., vrši zelo zanimiva predstava na televizijskih, kateri se prijazno vabi cejlono občinstvo. Ničesar vas ne stane priti na ogled te predstave, oddalo pa se bo razna lepa.

Televizijska razstava

Jutri popoldno točno ob 1. uri se bosta poročila v cerkvi Marije Vnebovzetje na Holmes Ave. Miss Sophie Pajk, hčerka Mr. in Mrs. Jakob Knafalec, 701 E. 159 St., in Mr. Joseph Grošelj, sin Mr. in Mrs. Joe Grošelj, 15410 Waterloo Rd. Mlademu paru čestitamo in mu želimo vse najboljše v zakonu!

Gospodarska razstava

"Skupaj ali pa posamezno sva obiskala vseh šest zveznih republik in se tudi nahajala precejčasa v glavnih mestih. Obiskala sva tovarne, električne centrale, melioracijska dela, projekte, stanovanjske projekte, zadruge, šole, dečje domove, počitniške delavske domove, letovišča itd. Govorila sva z moškimi in ženskami iz ljudske enotnosti v Jugoslaviji storila na oba velik vtič.

Rogge in Zilliacus sta zatem poudarila, da sta vsed obiski Jugoslavije lahko prišla do več skupnih zaključkov. V glavnem sta poudarila tri točke:

Prvi, Jugoslovanska vlada in ljudstvo gradijo socializem v Jugoslaviji. To pomeni da gredo naprej z industrializacijo dežele, v kolktivizacijo poljedelstva potom zadružnega gibanja na osnovi Petletnega plana.

Drugič, spor s Kominformo ni

Tito ponuja dobre sosedske odnose Grčiji, Avstriji in Italiji; trgovina z Ameriko je že na predvojni ravni

BEograd, 27. aprila—Jugoslovanski premijer maršal Tito je danes končal diplomatični bojkot Grčije, ko je v parlamentu izjavil, da Jugoslavija želi dobre sosedske odnose ne samo z Grčijo, ampak tudi z Italijo in Avstrijo.

Tito, katerega je parlament soglasno izvolil za premijera, je obenem v svojem govoru izjavil, da je vlada pripravljena na poglobitev trgovinskih odnosa z zapadnimi državami. Rekel je, da je trgovina z Zedinjenimi državami v letu 1949 doseglj

"ENAKOPRAVNOST"

Owned and Published by
THE AMERICAN JUGOSLAV PRINTING & PUBLISHING CO.
6231 ST. CLAIR AVENUE CLEVELAND 3, OHIO
HEnderson 1-5311 — HEnderson 1-5312
Issued Every Day Except Saturdays, Sundays and Holidays

SUBSCRIPTION RATES—(CENE NAROČNINI)
By Carrier and Mail in Cleveland and Out of Town:
(Po raznašalcu in po pošti v Clevelandu in izven mesta):
For One Year—(Za eno leto) \$8.50
For Six Months—(Za šest mesecov) 5.00
For Three Months—(Za tri meseca) 3.00

For Canada, Europe and Other Foreign Countries:
For One Year—(Za eno leto) \$10.00
For Six Months—(Za šest mesecov) 6.00
For Three Months—(Za tri meseca) 3.50

Entered as Second Class Matter April 26th, 1918 at the Post Office at
Cleveland, Ohio, under the Act of Congress of March 3, 1879.

104

KDO POMAGA STVARI KOMUNIZMA?

Afera z visokim svetovalcem Državnega oddelka Owenom Lattimorem še vedno ni zaključena. Senator McCarthy, ki ga je obtožil, da je vodilni sovjetski vohun v Zedinjenih državah, še vedno vztraja pri svojih obtožbah, čeprav jih doslej še ni podprla nobena važnejša priča. V prid McCarthyju je nastopil kot pomembnejša priča le bivši komunist Budenz, ki je sedaj ugledni profesor na dveh katoliških univerzah. Profesor je rekel, da mu je v "komunističnih dnevih" Lattimore bil znan kot član "komunistične celice" v Institutu za pacifiške odnose. Toda zopet je te obtožbe zavrgla bivša komunistinja Bella Dodd, ki pravi o bivšem komunistu Budenzu, da je "nepošteno pričal."

Smešna bi bila ta prerekanja, če ne bi obenem bila dokaz o stanju totalne zmede pojmov. Senatorji, priče in vladni uradniki se medsebojno zmerjajo z "lažnjicev," "agent Kremlina" in podobnimi izrazi, da jim pri tem zmerjanju niso kos niti velike sile.

Senator McCarthy ni obtožil samo Lattimora, da je v "službi Kremlina," ampak trdi, da je v Državnem oddelku 57 komunistov, celo po nekaterih poročilih, da jih je čez 200! Predsednik Truman pa pravi, da je McCarthy največje "premoženje, ki ga Kremlin ima v Zedinjenih državah." Če bi te obtožbe držale, bi bila oba, Lattimore in McCarthy, v "službi Moskev!"

Pravijo, da so te obtožbe in proti-obtožbe znak bližajočih se volitev. Kongresniki, ki želijo biti ponovno izvoljeni, si delajo reklamo s senzacijami, pa naj bodo še tako pošastne, neverjetne in docela produkt domišljije. V Ameriki imamo v tem oziru popolno svobodo. Pravo "šmiranje" in "obrekovanje" se bo še začelo. To je samo uvod.

Gotovo je, da je Lattimore prav tako proti Sovjetski zvezji kot je McCarthy. Ne eden ne drugi ne delujeta za stvar komunizma. Toda jasno je, da eden drugemu mečeta pod noge polena pri "pobijanju komunistične nevarnosti." Lattimore pobija komunistično nevarnost na svoj način, McCarthy pa zopet na svoj. Pri tem pa rabita vsak svojo metodo in prav ta metoda je povzročila konflikt. Sodeč po Lattimorovih izjavah ni slednji bil zastonji svetovalcev Državnega oddelka, čeprav njegov načrt za pobijanje komunistične nevarnosti ni bil sprejet in ne izvajanja leta. Lattimore je na primer bil proti Čiangkajšeku. Ne zaradi osebnih simpatij za kitajske komuniste, ampak ker je vedel, da jim nacionalistični diktator ne bo kos in da bo bitko z njimi sigurno izgubil. Priporočal je, da se združi liberalne, demokratične in progresivne sile na Kitajskem. Takšen načrt je bil zvit, taktičen in za razmere na Kitajskem, z ozirom na proti-komunistično politiko naše dežele, še najboljši od vseh. Pokazalo se je, da je Čiangkajšek res politiko izgubil, sedaj pa Lattimora obtožujejo, da je on krič tega poraza!

McCarthy je eden od onih zagrizenih fanatikov, iz katerih vrst se ponavadi pojavljajo diktatorji. Hoče po vsej sili, da se pobija komunizem z najhujšim orojem, kakor je na primer bila Čiangkajšekova diktatura na Kitajskem. Takšne fanatike, ki se bolj opirajo na čute sovraštva kot pa na razum, se je treba čuvati.

Mnogo je vodilnih Američanov, ki so sicer proti komunizmu, nikakor pa ne soglašajo, na kakšen način bi se prav za prav moralno boriti proti komunizmu. Dočim eni predlagajo, da se komunizmu zoperstavimo z demokracijo, so drugi mnenja, da moramo spodbujati fašizem povsod na svetu. Nekateri zopet menijo, da bi se moralno podariti miroljubnost Zedinjenih držav, dočim drugi pravijo, da moramo takoj začeti metati atomske bombe na sovjetska mesta. Zopet so protikomunistični elementi, ki predlagajo široke socialne reforme kot učinkovito sredstvo za pobijanje komunizma, medtem ko drugi prav te reforme smatrajo za komunizem ali pa socializem.

Ce se bo svet varno izognil novi vojni, če bo, kar je najvažnejše, mir na svetu ohranjen, bo borba proti komunizmu moralno sloneti na medsebojnem tekmovalju, kdo do več storil za blaginjo ljudstev. Pri takšnem miroljubnem tekmovalju se reakcionarni in celo fašistični elementi ne bodo mogli zoperstaviti komunizmu. Ideji komunizma se je treba zoperstaviti z boljšo, bolj popolno, ljudstvu koristno in z svet sprejemljivo idejo. Koliko boljše bi bilo, če bi naši senatorji in kongresniki, posebno sedaj pred volitvami, predlagajo razumne programe za pospešitev blaginje, svobodščin in pravic ljudstva, namesto da se medsebojno obtožujejo, kdo prav za prav "služi stvari komunizma."

Po 22 letih na obisku v rojstni domovini

Milan Medvešek

Razgovor z maršalom Titom je potekel v neprisiljeni domačnosti. Poslušal nas je z zanimanjem, odgovarjal na naša vprašanja odkrito, zaeno pa pojasnjeval gospodarski in politični ustroj nove Jugoslavije. Ko ga poslušaš, dobiš vtis, da je vsako besedo dobro premislil, da se dobro zaveda, da bi nepremišljeno besedo sovražniki nove Jugoslavije izrabili za svoje namene. Govori gladko in jedrnato. Ubežniška reakcija v tujezemstvu širi laži, da sploh dobro ne govori srbo-hrvatske, kar je seveda izmišljotina. Tito govori poleg srbo-hrvatske še pet ali šest drugih jezikov.

Prav tiste dneve je Kominform trdila, da je maršal Tito silno nervozan, duševno skrunjen in s trepetom pričakuje naslednjega dne . . . Kako daleč so te besede od resnice! Pred nami je bil mož, ki si je svest svoje duševne sile, mož poguma, samozavesti in neustrašenosti. Ves čas pogovora je bil popolnoma miren, celo takrat, ko je govoril o sporu s Kominformom. V njegovem glasu pa se je opazila trpkost in užalenost, ko je govoril o albanskih voditeljih, kateri se tako nesramno obnašajo nasproti Jugoslaviji, dasiravno je Jugoslavija pomagala zelo veliko tej državi, celo s stvarmi, ki jih sama ni imela v izobilici.

Kakor sem dejal, Tito je videti miren, prijazen in potrežljiv, opazili pa smo, da zelo veliko kadi, takoreč cigaretu za cigaret. Ali je to znak nervoznosti ali le močno ukoreninjena navada, ne morem reči. Nekajkrat sem slišal, da so ženske zelo neumne narj, kar je verjetno, kajti mož v resnici zgleda tak kot ga vidimo na raznih fotografijah, povrh pa imaše izrazito plave oči.

Pogovor je nanesel na Louisu Adamiča, Etibna Kristana, kar sem že omenil, dalje na Henryja Wallacea, angleškega poslanca Ziliacusa v slovitega ameriškega kiparja Josefa Davida. Tito nam je pokazal fotografiske posnetke svojega portreta, ki mu jih je baš tedaj poslal umetnik Davidson, in se izrazil, da so zelo posrečeni. Potem nas je peljal k velikanski slike, katera predstavlja zadnjo kmečko vojno na Slovenskem in Hrvatskem, katera sta vodila Matija Gubec in Ilij Grešić. To sliko je narisal eden največjih hrvaških slikarjev in jo podaril maršalu. Tito je dejal, da na nej zasledi zmeraj kaj novega. Očitno je zelo poseten nanjo. Omenil je tudi, da so mu vse pohištvo podarile razne organizacije.

Eden izmed naše delegacije je opomnil maršala, da se bomo morali posloviti, ker se namenamo udeležiti ob 8. uri koncerta Slovenske filharmonije, ki je prav tedaj gostovala v Beogradu. Odgovoril je, da bomo najprej z njim večerjali in da bo že poskrbel, da bomo dospeli pravočasno na koncert, zaeno pa je naročil podpolkovniku Vukičeviću, naj pohitijo v kuhišnj.

Sicer n mi moja navada opisati, kaj smo jedli tu ali tam, to večerjo pa zato omenim, ker se mi je zdelo, da jo je kuhal slovenski kuhan. Na mizo so najprej prinesli široke rezance (široke nudelce), nato žolč in kokoš v omaki. Maršal se je med večerjo šalil z nami in pozval tovariša Bigo, naj je kar po domače. Tito ima očitno rad jugoslovansko pivo. Vprašal je, kako mi ugaja pivo. Kaj sem hotel drugega reči, kot da je zelo dobro, dasiravno mi prav pivo ni ugajalo, ker se mi je zdelo nekam sladko.

Prišel je čas odhoda iz mar-

šalata. Kuhel se je v imenu delegacije zahvalil maršalu za prijaznost, nakar je vsakemu posebej krepko stisnil roko in odkorakal v svojo sobo.

Naj izrazim se nekaj menjen o Titu. Name je napravil vtis, da je izredno inteligenten mož, ki ve, kaj hoče, se zaveda vloga, ki jo igra na svetovni pozornici že od 1. 1942 dalje, je pogumen in zna presojati ljudi ter čuti utrip naroda. Dobil sem vtis, da ga osebe, ki so blizu njega, zelo spoštujejo, imajo veliko zaupanja vanj in mu prispevajo na največje zmožnosti. Med seboj ga imenujejo "star," dasiravno nima dosti nad 50 let. To pa menda iz razloga, ker je izmed vseh glavnih jugoslovenskih voditeljev najstarejši. Kardejl je bil rojen leta 1910, Džilas 1911, Kidrič 1912, Ranković 1909, Pijade 1888. Razen Pijade so vsi izredno mladi. Tito si je utrdil svojo moč z mladimi in zmožnimi pomočniki, kateri so mu zelo zvesti in bi šli v ogenj zanj. In to tudi zaslubi, saj je ta mož zopet združil razdržene jugoslovanske narode!

Izmed vseh voditeljev je Tito pri narodu najbolj priljubljen. Ce bi se danes vrstile v Jugoslaviji take volitve kot jih poznamo na zapadu, dvomim, da bi komunisti zmagali, na drugi strani pa bi stavil, da bi Tito zmagal na čelu vsake liste in v vsakih političnih razmerah. Mož občudujejo celo ljudje, ki so ostri kritiki jugoslovanske vla-

de. Kadar ljudje kritizirajo te ali one vladne odredbe, ne kritizirajo Tita, temveč pravijo, da je bilo to ali ono storjeno brez njegove vednosti. In če mislimo, da se jim je zgoda krivica, grozijo, da bodo šli naravnost do maršala in se njemu pritožili čez ljudski odbor, nakar jim bo on že navil ušesa.

Tu moram pristaviti, da ljudstvo ne zaupi samo maršalu Titu, ampak na splošno tudi drugim jugoslovenskim voditeljem na vrhu, mnogi pa so nezadovoljni s srednjim kadrom, kateri izvršuje oblast na vasi, v trgih in mestih.

Naj še omenim, da nam je maršal Tito dejal, da ni treba hvaliti nove Jugoslavije, ampak jo naj objektivno ocenjuemo in skušamo razumeti razmere v luči realnosti.

Še nekaj je bilo značilno pri sprejemu pri maršalu Titu. Že stara tradicija je, da kadar ta ali oni vladar sprejme tujezemce, da slednji vnaprej dobijo narocila, da ne smejo citirati njegovih besed, da se morajo držati tega in onega itd., toda nam ni dal nihče nobenih navodil, ali da se moramo tako ali tako obnašati, da smemo to vprašati, ne pa tega. Kratko malo, bili smo v vseh ozirih popolnoma svobodni in nihče nam ni skušal namigniti, da ne smemo tega ali onega dati v javnost. Edino opozorilo je bilo, naj skušamo objektivno ocenjevati jugoslovanske razmere.

(Dalej prihodnji)

odsek, kateri skrbi za opremo kuhinje in razne posode. Te naše pridne žene so v svojem kratkem času nabavile že veliko potrebnih predmetov za kuhinjo. Trudijo se, da bo bodo še bolje opremile. Sedaj imajo namen, da se bi tamošnja kuhinja nekoliko povečala in zato bodo potrebovale tudi nekaj prostih ur dela. Ce kateri član razume mizarska in plumberska dela, naj se javi, ako bi bil pripravljen s prostim delom pomagati in to izvršiti. Ženski odsek in odbor vam bomo zelo hvaležni.

Ker sem navdušen za te prostore, ne pišem tega v svojo knjigo, pač pa na korist vseh. Ce se bomo vsi malo več zavedali svoje dolžnosti napram farmi, bomo lažje izvršili potrebna dela in okrasili prostore, da bo res izgledalo kot nekakšen slovenski park jednotarjev.

Naj ne bo moj apel zmanj! Prosim za vaše sodelovanje. Zavedajmo se dolžnosti, katero imamo vsi za ta naš skupen cilj, za zboljšane in lepše prostore in da odplačamo dolg!

John Šorec,
predsednik društva V boj.

Z zapadne strani Cleveland

V nedeljo 23. aprila je bila otvoritev novega doma na Recher Ave. Bili smo povabljeni od vseh strani. Naš pevski zbor Triglav se je udeležil in zapel par pesmi. Bili so tudi zapadni prijatelji, ki so bili navzoči. Imeli smo tako zavabo, da nam bo ostala dolgo v spominu.

Cestitam rojakom v tej naseljini, ki so zgradili to lepo stavbo, ki je zadost velika, da bo vsem v korist.

Program je bil lep od konca do kraja. Voditelj Mr. Cesen je zato sposoben. Žene v narodnih nošah so bile prav luštné in čvrste, ko so plesale. Igrala je pa godba tako lepo, da so nam tisti trije godbeniki, ki so potem bili tam, kjer so zapadni Slovenci plesali (pri bari), prinesli spomine na domovino, kjer so včasih tako igrali. Mi smo jih kar poslušali. Lepa hvala vam!

Vedno je bilo luštno, ko smo se odpravili skupino in si vzel posebni bus. Kar naenkrat smo bili doma, čeprav pravijo, da je daleč iz Euclida do Doma zapadnih Slovencev na 6818 Denison. Ce ne verjamete, pa se sami pre-

pričajte dne 7. maja, ko bo naš koncert. Pridite ob času, da kaj ne zamudite. Začetek bo ob 4. uri popoldne. Več podrobnosti bom še pisala.

Anna Jesenka.

Prihodnjo nedeljo na koncert Slovana

Ceprav podpisani hodim od koncerta na koncert in od proslave na proslavo, ne smem pozabiti na koncert Slovana, ki bo prihodnjo nedeljo 30. aprila v novem Ameriško-jugoslovenskem centru na Recher Ave. Prisjetek programa bo ob 3.30 uri popoldne. Takoj po programu bo servirana dobra večerja. Po večerji, razume se, se bo prileples, za katerega bo igrala orkestra Ray Champa.

Imeli bomo res sijajno domačo zavabo, pri kateri bo donela tudi naša lepa pesem v novih prostorih in pri novih jaslih.

Zboru Slovan so oddali priznanje za njih veliko in koristno požrtvovalnost pri zidanju novega doma. Zato so jim dali dvojno za prvi koncert le teden dni po otvoritvi doma.

Pevcem Slovana podpisani povem: Ker ste že mnogo pomagali pripravitev novega doma na Recher Ave. Bili smo povabljeni od vseh strani. Naš pevski zbor Triglav se je udeležil in zapel par pesmi. Bili so tudi zapadni prijatelji, ki so bili navzoči. Imeli smo tako zavabo, da nam bo ostala dolgo v spominu.

Cestitam rojakom v tej naseljini, ki so zgradili to lepo stavbo, ki je zadost velika, da bo vsem v korist.

Vstopnice za koncert Slovana so po \$1, dobri pa se jih pri vseh pevcih zboru in tudi pri podzemnu.

Samo bolezen bi nas lahko zadržala v nedeljo 30. aprila, da ne bi udeležili tega koncerta v novih prostorih na Recher Ave.

Zato kličem vsem: nasvidenje pri Slovanu!

Anton Jankovich.

Ali ste naročnik "Enakopravost?" Ce ste, ali so Vaši prijatelji in znanci? "Enakopravost" je potrebljena vsaki drugi zaradi važnih vesti in vedno aktualnih člankov! Širite "Enakopravost!"

VABILO NA

KONCERT

Pevskega zobra "Slovan"

V NEDELJO 30. APRILA 1950

v Ameriško-jugoslovenskem centru
20713 Recher Ave.

EUCLID, OHIO

Pričetek ob 3.30 uri popoldne

FERDO GODINA:

BELE TULPIKE

ROMAN

(Roman je bil spisan leta 1941)

(Nadaljevanje)

Moj oče ni ves dan stopil v trgovino. To se je zgodilo prvič, od kar pomnim. Sedel je pri materini postelji. Dekla mi je povedala, da je imel glavo uprto v dlan in bil zatoplen v misli. Če bi bil Ti, Arpad, takrat bliže, bi tako storila, kakor sva sklenila; toda Ti si bil daleč. Ni sem vedela, kaj bi ukrenila. Bala sem se za mater; če bi jaz odšla od doma, kaj bi se zgodilo z njo. Edini otrok sem in ubijati mater počasi, tega ni sem mogla. Nisem mogla, ni sem, Arpad. Upala sem tudi, da se bo mogoče vse dobro iztekel. Oba se bosta vdala v usodo in se bi zgodilo tako, kakor bi se moralno zgoditi.

Toda prišlo je drugače. Očeta nisem videla tri dni. Tudi mati se ni ganila s postelje. Tretjega dne pa pride oče k meni. Bil je spremenjen in za nekaj let starejši. Gube v licu so mu bile ostro vrezane in oči motne, kakor da ne bi prespal noči. Ni vzkipev in mi ni rekel žal beseede. Sedel je za mizo in pokazal na stol nasproti sebi:

No, Heli, sedi!

Seda sem. Nisem ga mogla pogledati v oči. Rekel je tiste stranske besede o zdravniku in operaciji. Tri dni nezognosna vzdružja, ki je vladalo na naši hiši, me je zmedeo, da nisem vedela, kaj sem odgovorila. Če bi takrat oče rekel, naj skočim v vodo, bi storila brez pomisleka.

Potem so naredili z menoj, z mojo privolitvijo — da, to je res — tisto, kar me je napravilo lazarja. Iztrgali so iz mene otroka in z otrokom Tebe. Obiskujem, Arpad, ta svoj neodustljivi korak, čeprav vem, da je prepozno.

Dnevni so začeli tedaj potekati kakor prej in v našo hišo se je začel vrčati mir. Jaz pa z vsakim dnem bolj spoznavam, kaj sem storila. Voljna sem prenemati tako usodo vse življene. Vem, čutim to, da ne bom nikdar srečna.

Zdaj mi je laže, ko sem ti povedala, čeprav sem Ti zopet prizadejala bol. Arpad! Zdaj, ko se zdi, da so vezi med nama pretrgane in vsaka sled zabrisana, zdaj ne bo več upanja, da se bova zopet in zopet srečala. Kako bom to preživel, ne vem, vem pa, da bom nosila v srcu svoje umorjeno dete in Tebe, dokler bom živila.

Tvoja Rahela. Truden sem omahnil. Spustil sem pismo, ki je zdrnilo po blazini na tla. Umaknila se je obtožba sočutja, toda le za hip. Jaz bi žrtvoval za njo vse, kar imam, postavil sem vse na kocko. A ona? Ni se mogla zaradi matere zganiti iz začaranega kroga. Kolikokrat sem jaz žrtvoval svojo mater temu malemu judovskemu bitju!

Vendar mi je pismo prineslo mnogo olajšanja. Mnogokrat sem ga pozneje prebral, a odložil sem ga vedno z enakim čustvom: sočutje se je umaknilo obtožbi. Rahela me ni ljubila tako, kakor sem ljubil jaz njo. V času, ko sem bil priklenjen na posteljo, se mi je zdelo, da se je zunaj svet spremenil. Dolge zimske dneve sem ždel med širimi stenami. Marica je prihajala, da je zakurila in mi prinesla jedi. Grafič je prišel le, ko je preobolel v staro obleko in sel na lov. Njegove novice so bile kratke. "Obstrelil sem fazana, pa mi

"Kmalu bo pomlad, ti boš postajal s soncem močnejši; še bo lepo, Arpad. Clovek ne sme nikdar obupati. Glej, kako se vse lepo obrača."

V resnici sem zahrepel po življenju. Vsi se veselijo nečesa, le jaz sem tu zaprt. Dotaknila se me je neutrešna želja, da bi vstal in zaživel z drugimi.

Janči je opazil na mojem obrazu spremembo. Stiskal mi je roko in po dolgem, zelo dolgem času sem ga videl zopet mladeničko veseloga. Prav tak je bil kakor takrat, ko je dvignil s kržakom iz mlake dobro rejenega krapa.

"Ko prideš drugič, te ne smem najti v postelji. Ven, na sonec, dragi moj. Sonce te bo dvignilo."

Prijel je za kljuko in obstal. Zardel je kot rak. Zadrega je bila pri njem redka stvar, toda zdaj sem videl, da je iskal besede.

"Njo lahko pozdravim?" je dejal. Misil je na Rahelo. Pot me je oblik bil stiskal sem blažino. Prejšnji pogovor me je zanjel, da nisem vedel, kaj bi mu rekel. Strgal me je iz lepih sanj, v katere sem zaplavil.

"Pozdravi," sem privolil.

"Tako je, Arpad." Stopil je zopet k moji postelji. Segla sva si ponovno v roke in se gledala. Midva, nekdanja ribiča in lovca, ki sva pretaknila vse prodove in mlake. Življenje nazu ne sme ločiti. Gledala sva se in v tistem hipo sem bil Jančiju za vse hvalezen.

Ko pa je zaprl vrata za seboj, me je zapekla vest. Odpril sem rane, ki so se komaj zacele. Avto na cesti je zbrnjal. V meni pa so se menjavala čustva.

"Prenaglo se je zgodilo," sem si očital. Ne bi smel tega. Pričadejal si bom zopet bol. Ne, nikdar se ne svre vrniti to, kar je za vekomaj izgubljen.

Bil sem prepričan, da pomladne ne bom več dočakal. Svoje sobe nisem zapustil vso zimo. "Ko bo pa prišla pomlad, bom moral na pot v večnost." Tako sem si dejal. Gledal sem si roke. Suhe, slabotne so bile.

Od denarja, ki mi je ostal od Ratajevega posojila, sem imel le še malenkost, drugo je šlo za zdravila. Med tem časom sem prodal Rataju svoj motor. Čemu mi bo? Dolg se je tako uničil. Ko sem ležal včasih popoldne v postelji in živega krsta ni bilo na farovžu, sem prisluhnihil. Moj motorček je zaropotal prijemo, kramljajoče. Rataj se

suknjo in si natikal rokavice. "Moraš. V Lendavi te vsi pričakujemo."

Pri teh besedah me je zazebilo. Vedel sem, da tudi Rahela ve za to. Govorili so o tem.

NAGRADITE IZVRSTNO JAVNO DELO

Volite za

**JOHN O.
MCWILLIAMS**
ZA OKRAJNEGA
KOMISARJA
(Nedokončan termin)

Demokratska lista 2. maja
X | John O. McWilliams

EDW. J. KOVACIC
Priljubljen
Spoštovan

ENAKOPRavnost

Uncle Sam Says

U. S. POST OFFICE

The U. S. Savings Bonds "Independence Drive" opening May 15 will carry a most appropriate theme: "Save for Your Independence." The Liberty Bell, symbolic of political independence, will once more ring out, suggesting that you plan NOW to buy more U. S. Savings Bonds to better equip yourself for a secure and comfortable future. There are three simple ways to buy Savings Bonds—enroll for the Payroll Savings Plan where you work, if self-employed, the Bond-A-Month Plan at your bank, or cash purchases at your bank or post office.

U. S. Treasury Department

k meni. "Ne? Čas bi bil, da se dvignete."

"Ne bom, Mariča. Po mene bo prisa bela žena." Glavo sem imel na visokem zglniku in sem gledal močno Maričo, ki je bila polna krvi.

"Pojdite nekam! Kaj boste vedno tako govorili. Vstali boste pa bo! Torej mene ne bo tako hitro."

"Rože mi prinesete s polja."

"Zdaj pa še nobene ne cve-tejo."

"Pa vrežite vrbovo vejo, ta je že gotovo pognala popke."

"To pa ja."

Odšla je. Zaklenila je spodaj prikletna vrata. Kola na dvorišču so se premaknila. Hlapec je govoril konjem in jih naravnal z dvorišča na cesto. Ropot je pojomal.

Tako so potekali dnevi. Sonce je prikelalo sleherni dan močneje. Neviti so divjale čez polja in vasi, nato pa je spet si jalo sonce.

Spodaj pod mojim oknom so rasle marelice. Veje so segale skoraj do mojega okna. Med vejam so skakljali ptički: vrabci, sinički in včasih je zabilodi sem tudi škorci. Mariča je potresala na okno proso, kajti želel sem si, da bi jih videl. Slišal sem jih dan za dnevom spodaj na vejah.

Zgodilo se je večkrat, da je priatel vrabec ali sinička na okno. Bil sem prenvoljen, ko sem ga zagledal. Vrabec je gledal prestrašeno v sobo, nato je pobral s kljunom proso in odletel.

Ko se je pripravljala nevija, ni bilo nobenega blizu. Ne petja nisem čul ne preletavanja.

IŠČE SE ŽENSKO

za hišna opravila in kuho. Lahko ostane tu in dobi tudi sobo. Poklicite med 5. in 10. uro zvečer

IV 1-3788

KADAR IMATE

naprodaj ali pa želite kupiti hišo za eno ali dve družini ali pa večje poslopje.

poklicite

IV 1-7646

REALTOR

POZOR,
GOSPODARJI HIŠ!

Sedaj je čas, da se pokrije ali pravi vaša streha ali žlebovi. Poklicite nas in mi vam damo brezplačno proračun. Vedno prvorivno, garan-tirano delo.

Poklicite

KE 1-7192

FRANK KURE
16021 Waterloo Rd.Glasujte za
našega slovenskega kandidata**JACK MERRICK**

(sin Mr. in Mrs. J. Marinko)

za državnega poslanca

na demokratskem tiketu

2. maja 1950

DAJMO IZVOJEVATI REKORDNO

ZMAGO ZA

NAŠEGA

Edward J.

KOVACIČ-a

ZA

okrajnega komisarja

Kovacic for Commissioner Campaign Committee
John H. Gornik, načelnik

Grom jih je pregnal v zavetišče.

Kadar se je bližala nevihta, sem čakal, da bo oblak zagnil sonce. Dež je začel padati v debelih kapljah. Za dežjem sta pridivjala vihar in grom. Blisko se je ostro. V takih časih sem mislil na njo. Bala se je nevihta in trepetala mi je na prsih. Oblak je šel mimo, nevihta in dež sta ponehala; spomin na njo pa se je umaknil zoper soncu in ptičem, ki so spet s strahom hodili na okno po proso.

To moje enolično življenje je pretrgal obisk moje matere.

Prišla je že potem, ko sem prebedel krizo v svoji bolezni. Ona ni o tem ničesar vedela. Sporočil sem ji samo, da prehajam ležim v postelji, in ko bom okreval, jo bom prišel pogledat. Ker mene ni bilo domov, je ona prišla k meni.

Fara Oznanjenja (Annunciation)

Zidana hiša napredaj, 6 sob za eno družino; poleg je kichenette, gorkota na vročo vodo, lepa lota, garaža, asfaltne dovoze.

Podrobnosti dobite pri
FRANK KILBANE CO.
Realtors LA 1-2722

Želimo kupiti KLAVIR

"UPRIGHT" IZDELKA
Kdor ga ima za prodati, naj pokliče Ameriško-jugoslovanski center

Frank Deridch
RE 1-2169

Ne pozabite

VELIKE RAZPRODAJE

v

Oblakovi trgovini

s pohištvo

6612 ST. CLAIR AVE.

CENE SO ZNATNO ZNIŽANE NA
VSEH POTREBSCINAH IN
PRIPOMOČKIH.

HARMONIKE

vseh vrst slovenske in nemške

ter kromatične ali klavirske

izdelujem in popravljam

po zmrnilih cenah

VSE DELO JE JAMČENO

Se priporočam

ANTON BOHTE

R. D. 2, Clymer, Pa.

VOLITE ZA
Willis J. Zangerle

za okrajnega avditorja

Nagradič zmožnost

Protežirajte davkoplačevalce

X WILLIS J. ZANGERLE

DEMOKRAT

PRIMARNE VOLITVE 2. MAJA

VOLITE ZA
John M. NOVAK

za okrajnega

blagajnika

na demokratski listi

pri primarnih volitvah.

2. maja 1950

Podprite predsednika Trumana

Volite za

HENRY M.**BUSCH**

ZA SENATORJA Z. D.

Demokratska glasovnica

2. maja

Držite najemnine dol! Veče starostne penzije, enakopravne prilike do dela za vse, pre-klicajte Taft-Hartley zakon, dobiti več hiš z niz

JUGOSLOVANSKA VINA NA SVETOVNEM TRGU

(Ponatis iz Slovenskega Poročevalca)

V našem gospodarskem življenju ima zunanj trgovina izreden pomen, lahko bi rekli, da je ena izmed najosnovnejših, ena izmed osrednjih planskih nalog naše dežele. Z zunanj trgovino krijejo povečano potrebo uvoza surovin za produkcijo, ki iz leta v leto nenehoma raste, potrebe uvoza raznih tehničnih potrebičin za vzdrževanje pogona in naprav, strojev, blaga za široko potrošnjo itd. Brez nje ni povečanja naše proizvodnje, brez nje ne bi mogli izpoljjevati nekaterih temeljnih nalog našega petletnega plana. Med našimi izvozni artikli je tudi vino. Iz Slovenije izvažamo okrog 10% vinskega pridelka.

Naša vina so uživala sloves v svetu že davno pred prvo svetovno vojno. Nekatere vrste vina n. pr. ljudomercan, pekrčan, kraški teran, refoško, jadranki biser, vrapčan, bric itd. so slovela posebno na Dunaju, v Pragi, Gradcu in Trstu.

Po vojni smo skrbno iskali dobra inozemska tržišča in že v prvih letih dosegli v izvozu našega vina lepe uspehe. Naše vino smo izvažali v ZSSR, ČSR, Poljsko, Madžarsko, Avstrijo, Švico, Francijo, Belgijo, Nizozemsko, Dansko, Švedsko, Egipt in Trst. Po prekiniti gospodarskih odnosov z informbirojskimi državami smo za naš izvoz vina poiskali nova tržišča predvsem v zahodni Nemčiji in Angliji ter obdržali vsa ostala tržišča v zahodni Evropi, pogajamo pa se še s Palestino, Argentino in nekaterimi drugimi državami.

Veliko zanimanje za naša vina je v Avstriji, kamor izvažamo predvsem ljudomerska, pekrčka in haloška vina. Dunajčani zelo cenijo bizejška, istarska in primorska vina. Vажno tržišče za naša vina je Svobodno tržaško ozemlje. Sam Trst je pred vojno porabil znaten del vinskega pridelka iz svojega na-

ravnega zaledja. Tržačani zelo cenijo sortno vrapčko, briško belo vino in kraški teran. Švica kupuje naša vina že od leta 1947. Največ smo izvažali bela vina. Pozneje je bil uvoz belih vin v Švico prepovedan in izvažamo tja samo rdečasta in rdeča vina z 11% in 12.5 odst. alkohola, ker je Švica dežela vin, vina za kis in industrijsko predelavo. Francija, ki je največji svetovni proizvajalec in izvoznik vina, je obenem tudi največji konzument in uvoznik tujih vin. Francija je tudi naš redni objemalc vina. V zadnjem času smo dobro prodali naša vina v Belgijo in Nemčijo. V Belgiji je bila že pred dve letoma trda konkurenca s portugalskimi, chilskimi in francoskimi vini, sedaj pa se že močno zanimajo za naša vina, predvsem za rdeča istrska in primorska vina, deloma pa tudi za sladka bela vina. Na Nizozemskem, kjer je potrošnja vina nizka, pijsko desertna vina tipa "Mistelle", Medeira, "Sherry in Porto." Ta vina so pred vojno izvažali največ iz Trsta in Reke, kjer so uporabljali za predelavo kot osnovo istrska in primorska vina. V tem bo tudi naše delo, da bomo ohranili nizozemsko tržišče. V vseh skandinavskih deželah je uvoz in potrošnja vina zadeva državnega monopolja. Izjema je Danska. Kljub temu smo prodali na Švedsko in Dansko več večjih pošiljk polsladkih in buketnih vin z 12 do 14 odst. alkohola. Kakor na Nizozemskem, tako je tudi v skandinavskih deželah precej v navadi potrošnja pripravljenih desertnih vin. V zadnjem času smo poslali nekaj vina tudi na angleška in ameriška tržišča ter v dežele angleške imperija.

Od leta do leta prihaja k nam vedno več inozemskih kupcev zaradi izbire, pokušnje in nakupa. To dokazuje, da so na-

ša vina zbudila zanimanje na svetovnih vinskih tržiščih. V naših proizvodnih kleteh so se Belgiji, Nizozemci, Danci, Švedi, Švicarji, Franci, Angleži in Američani prepričali o kakovosti naših vin. Navajamo nekaj vtipov in priznanj, ki so jih dali inozemci našemu vnu.

Po prvi pošiljki vina v Nizozemsko so zastopniki te dežele še štirikrat obiskali naše kleti. Po drugem obisku so pred dve letoma pisali naslednje:

"V Holandiji se slovenska vina visoko cenijo in v zadnjem času razpolaga naša država z mnogimi tipi izrednih kvalitet, ki smo jih dobili iz vaše dežele. Posebno laški rizling je zelo prijal našemu okusu."

Belgia je baš največji kupec zlasti belih in rdečih vin srednje kvalitete, kupujejo pa tudi visoko kvalitetna vina od rizlinga, silvana do tramincu, ki dosegajo lepe cene. Nizozemski zastopniki so že večkrat obiskali slovenske vinogradniške predele ter na mestu izbirali vinski tipi in visoke kvalitete takoj v Primorju kot v mariborsko-ljudomerskem okolišu. Dne 28. septembra 1948 nam je eden izmed njih napisal naslednje:

"Prijetno je pokušati in izbrati med tako bogato izbiro vaših odločnih vin. Ta bogata in plemenita vina, kakor tudi vaši simpatični in sposobni vinogradniki delajo najučinkovitejšo propagando za vašo lepo deželo in dajejo obenem najboljše jamstvo za hiter in ploden prav.

V letu 1949 so naša vina prvič prodrla na angleško tržišče. V Angliji dosegajo naša vina najboljše cene in bodo naša po angleških trgovskih zvezah prodajo v nekaterih kolonialnih deželah precej v navadi potrošnja pripravljenih desertnih vin. V zadnjem času smo poslali nekaj vina tudi na angleška in ameriška tržišča ter v dežele angleške imperije.

Iz vseh poročil je razvidno, da Angleži zelo dobro ocenjujejo naša vina in jih primerjajo z

najboljšimi francoskimi in portugalskimi vini.

"Harpers Wine and Spirit Gazette" je 13. jan. t. l. objavila naslednjo notico o ljudomerskem vnu in pravi med drugim: "Ljudomerska vina so v Evropi znana že desetletja. Ne posredno po končani drugi svetovni vojni so številne evropske vini v prekomorske dežele pokazale zanimanje za ta vina, ki so jih poznali po njihovem okusu, izredni cvetici, izraziti in fini aromi. Danes ljudomerska vina niso nič izgubila svoje predvojne kvalitet. Ugotoviti moramo nasprotno, da so pridobilna na svojem slovesu, saj so pridobilna na Švedsko, Dansko, v Belgijo, Holandijo, v Egipt, Anglijo, Ameriko in Brazilijo."

Poleg navedenih člankov je pisalo o ljudomerskem vnu in kakih 15 drugih angleških časopisov in objavilo doslej okrog

35 člankov ocen in zapiskov ter mnogo slik.

Pošiljke naših vin na Švedsko so bile zelo dobro sprejete, zlasti zadnja dobava silvana, ki jo je pripravila Vinarska zadruga v Mariboru.

Po pismenem obvestilu iz Stockholma je "pošiljka prispevala v odlidnem stanju. Vino je šarmantno po okusu in cvetici". V Švedskih časopisih zasledimo številne oglase in pohvalne izraze o visoki kvaliteti naših vin. Letos smo slišali pohvalo

ISČE SE DELAVCE
strežake, nočnega klerka, kuharice (passtry) in klerkinjo za podnevi. Morajo imeti nekaj izkušnje in govoriti angleščino.

Sobarice in operatorico stroja za pomivanje posode. Izkušnje ni potrebna. Sprejme se tudi begunke. Za podrobnosti pišite v angleščini ali slovenščini na

DOMINIK KRA SOVEC
CHRISTIANA LODGE
Edwardsburg, Mich.

zastopnikov švedskega alkoholnega monopolja ob priliki njihovega obiska v Sloveniji.

Z novo trgovinsko pogodbo med FLRJ in Zahodno nemško federacijo se je odprla pot našemu vnu na nemško tržišče.

Marsikje v tujini ocenjujejo ta ali oni narod in njegovo kulturo po kvaliteti vina, ki ga prideže in pošiljka v svet. Priznanje pa, ki ga daje tujina našemu vnu, velja našemu vinograd-

niku in delovnim kolektivom, ki sodelujejo pri proizvodnji in izvozu ter s tem prispevajo h gradivu našega socialističnega gospodarstva.

A. GRDINA & SINOV

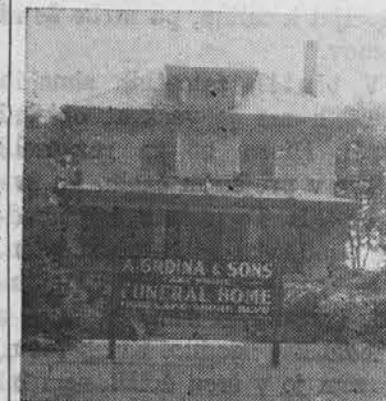
Pogrebni zavodi:

1053 E. 62nd St.

HE 1-2088

17010 Lake Shore Blvd.

KE 1-5890

Domači mali oglasnik

GOSTILNA

Frank Mihčič Cafe

7114 ST. CLAIR AVE.
Dobro pivo, žganje in prigrizek ter slastno vino
Endicott 1-9359
Odprt od 6. zd. do 2.30 zd.

FRANK in JENNIE HRIBAR

priporočata v obisk svojo

BLUE DINE GOSTILNO

6911 ST. CLAIR AVE.

Vedno dobro pivo, vino in žganje

ribova pečenka vsak soboto.

GOSTILNA

DOBRO PIJAČO IN VESELNO PRI

BILL'S BAR

BILL SIRCA, lastnik

14704 ST. CLAIR AVE.

Pivo, vino, žganje in okusen

prigrizek

FRANCES DRAGAR

GOSTILNA

1401 EAST 55th STREET

vogl Bonia Ave.

Se prijavimo priporočati za obisk.

Dobra postrežba, naiboljše pivo in

vino ter okusen prigrizek.

JOHN SAURIC

JOHN LENARSIC

CAFE — 7601 St. Clair Ave.

PIVO—VINO—ŽGANJE Vedno

dober prigrizek in prijazna družba.

Mr. in MRS.

ANTON KOTNIK

GOSTILNA

7513 ST. CLAIR AVE.

Za kozarco dobre pive, žganje

ali vina in okusen prigrizek,

obiščite našo gostilno. Srviramo košojo pečenko in steak vsaki dan

Imamo odprt tudi ob nedeljah

popoldne.

GOOD TIME CAFE

9413 ST. CLAIR AVE.

VICTOR in ANCKA HOEVER

Za kozarco dobre pive, žganje

ali vina in okusen prigrizek,

obiščite našo gostilno. Srviramo košojo pečenko in steak vsaki dan

Imamo odprt tudi ob nedeljah

popoldne.

HECKER TAVERN

John Sustarič in Frank Hribar

1194 EAST 71st ST.

Endicott 1-9779

pivo, vino in žganje ter okusen

prigrizek.

Odprt do 2.30 zjutraj

Three Corner Cafe

1146 EAST 71st ST.

Frank Baraga in John Levstik,

lastnika

Izvrstno pivo — vino — žganje

in okusen prigrizek.

Se priporočamo

DANICA'S CAFE

Vogel E. 169 St. in Grovewood Ave.

Danica in Joe Hrvatin

Priporočamo se za obisk.

Fina pijača in prijetna družba.

BISHOP-HIGHLAND TAVERN

BISHOP & HIGHLAND RD.

Frank in Mary Kopina, lastnika

Najboljša pijača — pivo, vino in

žganje ter okusen prigrizek.

Dobra družba. Se priporočamo.

VICIC CAFE

4304 ST. CLAIR AVE.

LUDVIK in ROSE VIČIČ, lastnika

Prijazna postrežba — najboljše pivo,

vino in žganje ter okusna

domača hrana.

MOLLY'S BAR

7508 ST. CLAIR AVE.

WHAT'S IN A HEALTH CENTER?

Dental X-ray equipment at the Newton D. Baker Health Center is shown by Miss Blanche Popp, Dental Assistant, to members of the committee planning the Health Fair. Chairman Bruno Gebhard, director of the Health Museum, Miss Justine Gehring, Librarian, Norwood Library, Mr. John Kovacic, 6217 St. Clair, Mrs. Robert Ross, 1794 Crawford Rd. and Mrs. Frank Naylor, 6801 Euclid Ave. Free dental X-rays will be one of the many demonstrations available to the public who attend the Health Fair, Sunday, April 30, 2-5 p.m., Monday, Tuesday and Wednesday, May 1, 2, 3, 1:30-4 and 7-10 p.m.

Six months ago Governor F. J. Lausche and Mayor Thomas A. Burke dedicated the Newton D. Baker Health Center to the people it now serves. How has it served them? What has gone on behind the new brick walls and out in the district since the people of Cleveland built a new Health Center.

A staff of nine public health field nurses, three supervising nurses, three pediatricians covering clinic hours, a cardiologist for the hours of the Rheumatic Fever Diagnostic Clinic, an oculist for clinic hours, four dentists, each working half time

Figures do not tell the human story, for each home visit by a public health nurse, each clinic visit, each contact with the Cen-

ter has a story of its own. However, figures can show how many such stories there are to tell of the first six months' activity of the Newton D. Baker Health Center.

Clinic Visits—

8,020 home and school visits were made by the nurses—472 to parochial schools; 2,385 in the tuberculosis control program; 129 eye cases were carried; 62 expectant mothers and 508 persons with communicable diseases were visited (including adults and children with scarlet fever, whooping cough, measles, chickenpox, typhoid fever and poliomyelitis).

Home and School Visits—

Mrs. Frances Miklaucic has returned to her home at 671 East 222 St., after being confined to the hospital. She wishes to thank all friends for their visits, cards, gifts, etc.

Home from the hospital is Mrs. Mary Grum of 14901 Westropp Avenue, where friends may visit her.

EAGLE-ANAYA MATCH

Don Eagle

1,081 visits were made to child welfare and preschool clinics—128 of the children attending were vaccinated against smallpox, 131 completed their triple immunization against diphtheria, tetanus and whooping cough.

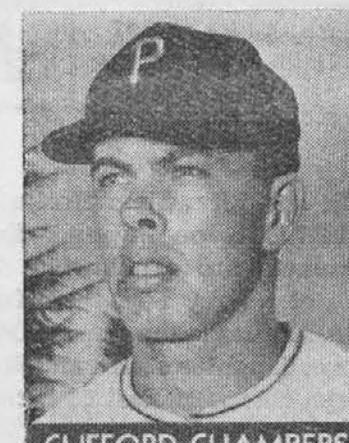
27 children have been examined in the Rheumatic Fever Diagnostic Clinic since it was opened January 31. More than twice this number have been referred by private and school physicians.

661 visits were made by school children to the Dental Clinic, which opened January 24.

The free chest X-ray service began April 1, marking the beginning of a continuing X-ray survey in the district.

Convalescing

Mrs. Frances Miklaucic has returned to her home at 671 East 222 St., after being confined to the hospital. She wishes to thank all friends for their visits, cards, gifts, etc.

CLIFFORD CHAMBERS

The Cleveland Indians renew their rivalry with the Pittsburgh Pirates when Billy Meyer's Buccos invade Cleveland Stadium Monday night, May 15, at 8:30, in behalf of the Community Chest of Greater Cleveland.

A COURSE DESIGNED TO HELP PREPARE FOR MATURE LIVING

After pension, what? And, what if there is no pension? The middle years is the time to make plans for the later years. Employment possibilities change. What techniques are effective in finding work at age 50? What fields are open? What recreational and leisure-time activities can provide that fuller living? If you are interested in "adding years to your life and life to your years," you will want to enroll in this course which is offered to all men and women—no ages barred.

For residents \$2, for non-residents \$3.

Try This Class

No obligation for first session on Monday, April 17. Sign up for the remaining six sessions, if you like.

For further information call Division of Adult Education, Cleveland Board of Education, Cherry 1-3660.

PETE STARIN

17814 DILLEWOOD RD.

IV 1-6248

BARVAR IN DEKORATOR

Se priporočam

Dobro delo — zmerne cene

Za cementna dela

KOT PLOČNIKE IN DRIVEWAYS

poklicite

JOHN ZUPANCIC

18220 MARCELLA RD., KE 1-4993

PETER ROSTAN

449 E. 158 St., KE 1-0620

BARVAR — DEKORATOR

Sobe in dvorane prebarvam in dekoriram po vašem okusu. Se priporočam.

PAPIRAMO IN BARVAMO

Prvovrstno delo, zmerne cene

Poklicite, da vam damo prosti proračun.—Se priporočamo.

Geo. Panchur in Sinovi

16603 Waterloo Rd.—KE 1-2146

Trgovina s stenskim papirjem in barvo.

Wallpaper Steamer for Rent

Leta naprej v 1895, leta naprej v 1950

MONCRIEF GRELNA NAPRAVA

PLIN • OLJE • PREMOG

THE HENRY FURNACE CO., Medina, Ohio

NAJBOLJ KVALIFICIRAN

VOLITE ZA JOHN J.

CARNEY

OKRAJNI AUDITOR

Demokratska lista - 2. maja

Podpiran po:

Cosmopolitan Democratic ligi

Cleveland Press, Cleveland News

X JOHN J. CARNEY

Steve Suhajcik, kampanjski vodja

DRAGI PRIJATELJI:

Zelo vam bomo hvaležni če boste vi in vaši prijatelji volili za našu v državni centralni odbor 20. konгресnega odbora (State Central Committee) pri primarnih volitvah 2. maja. Hvala!

VPRASAJTE ZA DEMOKRATSKO GLASOVNICO!

Edward L. Pucel

N. J. Popovic, Inc.

IMA ZASTOPSTVO

Chrysler - Plymouth avtov

PRODAJA NAJNOVEJŠE 1950 IZDELKE KOT TUDI RABLJENE AVTE

V zalogi ima razne dele in potrebščine za avte ter izvršuje razna popravila po tovarniško izurjenih mehanikih.

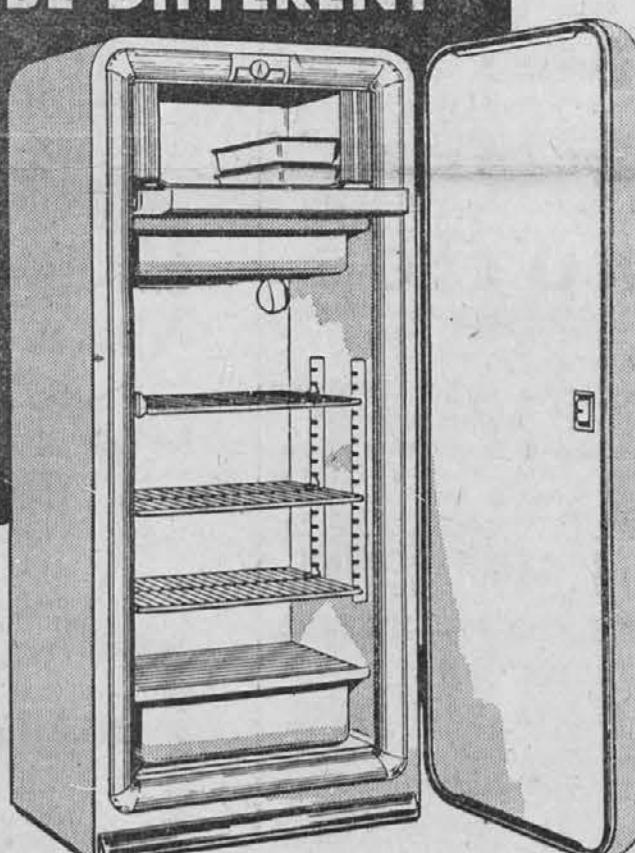
8116 LORAIN AVE.

ME 1-7200

NICK POPOVIC, predsednik

DESIGNED TO BE DIFFERENT—
TO SERVE YOU BETTER

HOLDS MORE FOOD
TAKES LESS SPACE
ALL SAFE COLD
TOP TO BASE AND
FRONT TO BACK

Here's why...
YOU GET MORE IN
AND OUT OF A
Coolerator

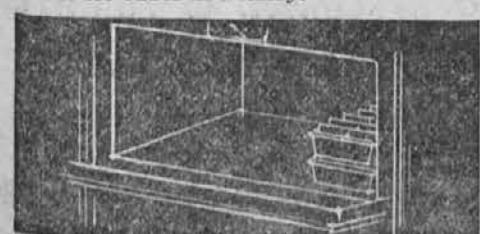
You get more than amazing compactness with real capacity in this "years ahead" Space Thrifty Coolerator for '50. You get new beauty, new convenience and new economy. See it at our store today.

ONLY COOLERATOR HAS THE ZEROLATOR ON THE BACK

The entire cabinet interior is refrigerated with safe low cold top to bottom and front to back. Before you buy any refrigerator compare the interior with Coolerator's new modern design.

FREEZER COLD

The extreme low cold to keep ice cream frozen firm—store frozen food safely—freeze ice cubes in a hurry.

CHECK These Plus Features

- ✓ Full-Width Freezer Chest
- ✓ Full-Width Chill-R-Ator Drawer
- ✓ Magic Select-O-Shelves
- ✓ King Size Crisp-O-Lator
- ✓ 5-Year Warranty on Mechanism

PERME'S

HOME EQUIPMENT SALES CO.

720 E. 152 St.

ULster 1-2525

AN ELECTRIC FOOD FREEZER PAYS FOR ITSELF

Why Pay More?

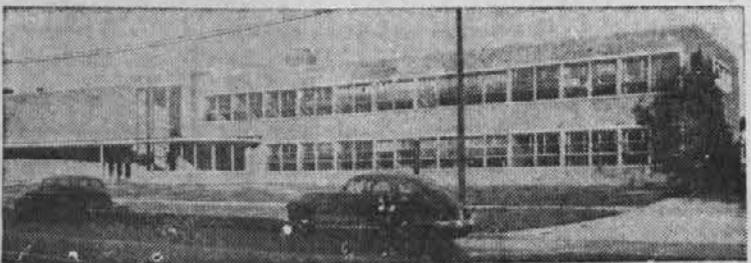
CLEVELAND TRUST PERSONAL LOANS

ARE LOW-COST
EASY TO ARRANGE

THE CLEVELAND TRUST COMPANY
ESTABLISHED 1894
EVERY BANKING SERVICE
FOR ALL THE PEOPLE

Your Health Center

(This is another of a series of articles on Newton D. Baker Health Center and its services)

Thursday morning we stopped in at the Newton D. Baker Health Center to see the new Rheumatic Fever Diagnostic Clinic in operation. The Clinic nurse was in the midst of admitting Betty, a youngster about 12 years old. She had been referred to the clinic by the school physician. Betty had complained to the school nurse about several pains in her knees and elbows. When the school doctor examined Betty she also had a slight temperature. Although these symptoms do not always mean rheumatic fever, the doctor wanted Betty to have the benefit of the diagnostic facilities of the new clinic.

We found out from the doctor in charge of the Clinic that the symptoms of rheumatic fever vary greatly. They can be acute such as Betty's joint pains or scarcely noticeable. Consequently it is quite difficult to arrive

DISCUSSION GROUPS MEET IN LIBRARY

Cleveland will mark its fifth year of Great Books Discussion Groups Monday, May 1st, with a newly revised leaders' training course at the Main Library, 325 Superior Avenue. L. Quincy Mumford, assistant director of the Library and chairman of the Great Books Planning Committee announced that 2000 Greater Clevelanders have participated to date.

Leaders for the seven-week course, which is free, include John P. Barden, dean, school of general studies, and H. Burr

Roney, Richard W. Wallen, John W. Culver and Robertson Sillars of Cleveland College faculty.

Is your club or church looking for a new project? Any organization, whether school, library, corporation, union or social club may form its own Great Books group and send two members to the leadership course. Future training meetings will be held May 8, 15, and September 11, 18 and 25 at 8 p. m. in the auditorium at Main Library. Inquiries should be directed to the Adult Education Department, CHerry 1-1020.

**VOTE FOR JACK MERRICK
FOR STATE REPRESENTATIVE**

DEMOCRATIC TICKET GRADUATE FENN COLLEGE
SLOVENIAN DESCENT — VETERAN WORLD WAR II

**Join Summer Bowling League
at GRDINA RECREATION
(AIR CONDITIONED)
MIXED DOUBLES (2 Men - 2 Ladies)
Bowl During May and June**

Will Provide Partner or Couple For You If Needed

GRDINA RECREATION

6017 ST. CLAIR AVE.

ENAKOPRAVNOST
6231 St. Clair Avenue
HEnderson 5311-12

ENGLISH SECTION

FRIDAY
APRIL 28, 1950

Births

Mr. and Mrs. Elmo Hockman of 1657 Elberon Avenue, East Cleveland, are announcing the birth of a baby boy, their first child. Mother is the former Olga Okorn, daughter of Mr. and Mrs. Joseph Okorn of East 68 Street.

A baby girl, their first child, was born recently to Mr. and Mrs. Michael Kraus. Mother is the former Jennie Pizmoht of 1082 East 66 Street.

The birth of a baby girl is being announced by Mr. and Mrs. Tony Perovsek of 1077 East 66 Street. Grandparents for the first time are Mr. and Mrs. Tony and Mary Perovsek of East 66 Street.

POLIO PREPAREDNESS

Cleveland has already begun to mobilize community resources in case acute poliomyelitis occurs in large numbers next summer.

In the light of present knowledge the prevention of this disease is not as yet possible, nor can anyone predict the number of cases which will occur. Medical science, however, knows a great deal about preventing permanent crippling. To put this knowledge to work requires many things, including expensive hospital facilities and equipment, skilled technical assistance and, of utmost importance, an adequate amount of skilled nursing care.

In order to have additional nursing care available if needed, refresher courses for professional nurses will be offered free at Cleveland City Hospital, beginning May 1. For further information call Mrs. Ruth Matthews, R. N., at FL 1-4820.

A lifetime can be spent in crossing a street. Don't jaywalk, and even at intersections, beware of turning cars.

CERTRUDE SORSEK

The Friendly Florist
FLOWERS FOR ALL OCCASIONS
1454 Addison Road.
cor. Wade Park & Addison
EN 3295

DANCE
at
Ludwig's Barn
20160 Lindberg Ave.

EUCLID, OHIO
EVERY SATURDAY
GOOD SLOVENIAN
MUSIC
BEER — WINE — LIQUOR
Good Time for Everybody

MAM'ZELLE NITOUCHE A SUCCESS

Anne Safred

The operetta performance "Mam'zelle Nitouche," presented last Sunday in the Slovenian National Home on St. Clair Avenue by the Glasbena Matica Chorus, was a huge success. The hall was filled to capacity and the entire ensemble was warmly applauded.

Mrs. Anne Safred portrayed Corrine, one of the principal roles. She appeared in costume as pictured above.

SPRING FASHION TIPS

Clothes worn in the kitchen bear a direct relationship to home accidents, according to a publication of the National Safety Council.

Filmy, fluffy clothes, or long dangling sleeves do not belong in the kitchen, states the report. They may cause painful accidents by catching on pan handles, igniting from the flames of the stove, etc. Diagonal pockets have less tendency to catch than straight pockets. Short skirts allow freer motion.

Low, non-skid rubber heels will help prevent falls. Rubber soles tend to prevent electric shock, and a scarf tied around the head while working in the laundry will keep the hair out of the machinery.

The safest clothes for house work are—trim clothes.

Personal LOANS

Are Easy to Arrange!

North American quickly available loans will pay your medical expenses, buy household appliances, and furniture, pay for home and auto repairs . . . easy-to-pay loans . . . And we insure the borrower's life.

Member Federal Deposit Insurance Corporation
3 OFFICES
4131 St. Clair
15419 Waterloo
2496 E. 93 St.
Broadway
6666

NORTH AMERICAN BANK

Wedding Bells

In a wedding ceremony performed last Saturday in St. Mary's Church, Holmes Avenue Miss Betty Raddel of 111 East 196 Street, and Mr. Mark Romanik of 473 East 142 Street, were united in marriage. The bride, a well known singer, is the daughter of Mr. and Mrs. Ludwig Raddel.

Joan A. Tramte, daughter of Mr. and Mrs. John Tramte, will become the bride of Raymond L. Skocaj, son of Mr. and Mrs. Joseph Skocaj, in a wedding ceremony to be performed in St. Vitus Church tomorrow, April 29 at 10:00 a. m.

"SLOVAN" PRESENTS SPRING CONCERT

The Slovan Chorus will present its spring concert on Sunday, April 30th at the new American Jugoslav Center. The program will consist of popular folk songs and classical numbers. Mr. Frank Vauter is director of the group.

Following the program, which will begin at 3:30 p. m., dancing will be held in the evening. The public is cordially invited to attend.

LODGE LIPA CELEBRATES ANNIVERSARY

The 40th anniversary of Lodge Lipa No. 129 SNPJ, is being commemorated with a dance to be held in the Slovenian National Home, East 65th & St. Clair Avenue, tomorrow, April 29th.

At the bandstand will be none other than popular Johnny Vadnal and his orchestra. Plenty of refreshments will be available, and a grand time is in store for all who attend. Make it a date to be with your friends at SNH tomorrow night!

NOTICE

You can pay Gas, Water, Electric and Telephone bills every day at the office of:

Mihaljevich Bros. Company
6424 ST. CLAIR AVENUE
With our Special Money Orders you can pay all other bills, such as doctors, hospitals, rents, stores, etc. Office hours: 9 a. m. to 6 p. m.

B. J. RADIO SERVICE

1363 E. 45th ST.—HE 1-3028

SOUND SYSTEM INDOOR—OUTDOOR

Expert Repairing on all Makes of Radios
Tubes, Radios, Rec. Players
All Work Guaranteed

Charles & Olga Slapnil

FLORISTS
Beautiful Bouquets, Corsages, Wreaths, Potted Plants and Flowers for all Occasions
6026 ST. CLAIR AVE.
EX 1-2134

NOW YOUR HOME CAN HAVE

June in January

Yes, and through all the fall and winter months! This modern Bryant installs in little space, provides ample warm air heat. Filters air through spun glass, humidifies to the proper degree, automatically controlled to end all heating labors. Ask for estimate today.

bryant AUTOMATIC • GAS
WINTER AIR CONDITIONERS

For QUALITY WORKMANSHIP
and GUARANTEED SERVICE

CALL

Joe Ahlin Sheet Metal & Furnace Co.

GL 1-7630

3 YEARS TO PAY

PLAN MIXED COUPLES BOWLING LEAGUE

A summer bowling league meeting will be held Tuesday, May 2nd, 8:00 p. m. at Grdina Recreation, 6017 St. Clair Ave. A short schedule will be planned covering the month of May and June, approximately seven weeks. The league will meet once a week. Anyone interested is cordially invited to attend the meeting.

If you do not have a full team, (2 ladies - 2 men) the management will gladly arrange a partner or couple to make up a full squad.

For particulars call EN 1-9398, after 4:00 p. m.

More English Articles
On Page 5

EUCLID VETS DANCE

The Euclid Veterans Club is sponsoring a dance to be held in the new American Jugoslav Center, 20713 Recher Avenue, tomorrow night, April 29th. Music will be furnished by Joe Lasicky and his orchestra. Everyone is cordially invited to attend.

IN HOSPITAL

Mr. Joseph Zele Sr., is confined to Glenville hospital, where he underwent an operation. Visitors are permitted.

The well known Mr. John Trcek, proprietor of Gaiety Bar Inn, 16223 Waterloo Road, is confined to Room 115 in Glenville hospital, where he is convalescing following an operation. Friends may visit him.

FOR THE BEST BUYS IN FURNITURE

ON CONVENIENT PAYMENTS — SEE

STAKICH FURNITURE CO.

Quality at a Price . . . Easy Terms

IVanhoe 1-8288—James D. Stakich—16305 Waterloo Road

BEROS STUDIO

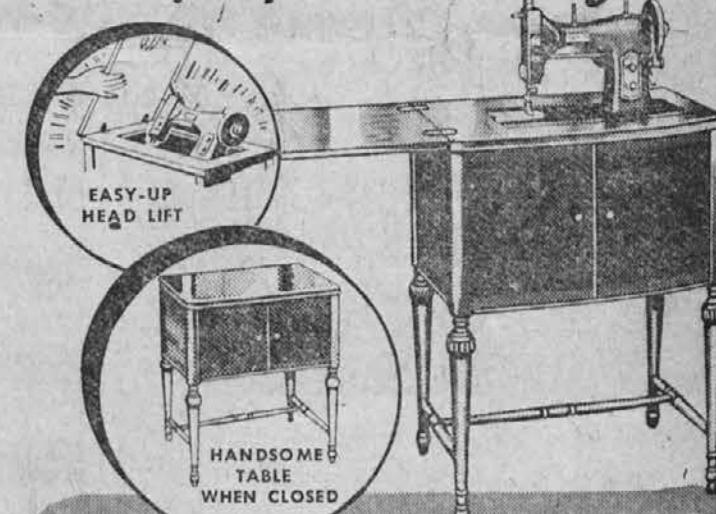
6116 ST. CLAIR AVENUE

- SPECIAL - For Communion Pictures

Open Sunday during APRIL and MAY and later by Appointment
Wedding — Family — Portraits and Children Candids
Bring your films for finishing here
Expert Work — Popular Prices Tel.: EN 1-0670

END-TABLE MODEL that features

Easy-Up Head Lift

HERE'S HOW IT WORKS:

As the lid is lifted the sewing unit automatically rises into position. When lid is folded back, sewing unit automatically lowers.

EVERY Domestic HAS THESE FEATURES

- Point feed guides stitching straight with just gentle guiding up to the needle.
- Hinged Presser Foot enables you to sew right over pins eliminating basting time.
- Forward and Reverse Sewing makes back tacking seams and reinforcing corners quick and easy.
- Big set of attachments provides decorative tricks and labor-saving short cuts.

PRICES BEGIN
AT 109.95

TERMS AS LOW AS \$1.75 WEEK

NORWOOD APPLIANCE & FURNITURE

6202 ST. CLAIR AVE.

JOHN SUŠNIK

Domestic
SEWING MACHINES

Music by
JOE LASICKY
ORCHESTRA

DANCE

sponsored
by

Euclid Vets
Club

Saturday, April 29th -- 8 p. m.
at new AMERICAN JUGOSLAV CENTER,
20713 RECHER AVE.